ویرایش
پنجم
۲۰۱۵

دانشگاه زنجان

مهندسی راه و ترابری

طرح هندسی راه پیشرفته

جلد سوم

تالیف: نیکلاس جی. گاربر - لاستر ای. هول

ترجمه : دکتر امیرمسعود رحیمی - مهندس سینا رضایی‌نیا

پیشگفتار مترجم

بی‌گمان نمی‌توان در فواید و منافع استفاده از منابع علمی به زبان اصلی شک و شبهه‌ای روا داشت، بلکه باید گفت و پذیرفت که امروزه توانایی استفاده از منابع خارجی (عموماً به زبان انگلیسی) به‌ویژه برای دانشجویان مقاطع تکمیلی ضرورتی گریزناپذیر است، لیکن تجربهٔ پانزده‌سالهٔ تدریسِ نویسندهٔ این سطور در دوره‌های مختلف دانشگاهی نشان می‌دهد که علی‌رغم تلاش‌های صورت‌گرفته در حوزهٔ آموزش زبان‌های خارجی، دانشجویان ما، به دلایل مختلفی که بحث از آنها مجالی دیگر می‌طلبد، همچنان در فراگیری دقیق و کامل مطالب درسی از متون و منابع خارجی با مشکلاتی مواجهند، به‌خصوص دانشجویانی که آشنایی کمتری با زبان‌های خارجی دارند. طبیعی است که در شرایطی چنین تناقض‌آمیز، ضمن ضرورت تلاش بیشتر در بهبود وضعیت آموزش زبان‌های خارجی و تشویق دانشجویان به استفاده از منابع خارجی، نمی‌توان و نمی‌باید به امر تألیف و تدارک کتب مرجع به زبان فارسی و منطبق با سرفصل‌های دانشگاهی بی‌توجّه بود. گسترش دوره‌های تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه‌های دولتی، غیرانتفاعی و آزاد اسلامی در سال‌های اخیر چنین ضرورتی را بیش از پیش الزام می‌کند، و ترجمهٔ کتاب حاضر در واقع پاسخی است به قدر امکان و توان به این ضرورت مهم و گریزناپذیر.

با در نظر داشتن چنین ضرورتی، انتشار ویرایش پنجم کتاب Traffic & Highway Engineering نوشتهٔ ارزشمند دکتر گاربر (Nicholas J.Garber) و دکتر هول (Lester A.Hoel) در سال ۲۰۱۵ میلادی توسط انتشارات CENGAGE Learning، به‌عنوان منبعی معتبر و ارزشمند در رشتهٔ مهندسی عمران به‌ویژه برای دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری گرایش‌های «راه و ترابری» و «مهندسی و برنامه‌ریزی حمل و نقل» توجّه این‌جانب را به خود جلب کرد. از آنجا که ویرایش‌های قبلی این اثر به‌عنوان مرجعی معتبر و اصلی در بسیاری از دانشگاه‌های خارج از کشور تدریس شده و مورد توجه دانشجویان و محققان بسیاری نیز در جهان قرار گرفته است، ترجمهٔ بخشی از آن را به زبان فارسی و در مقام اثری ارزشمند، بسیار مفید و راهگشا تشخیص دادم. البته به دلیل تنوع و فزونی مطالب که از ویژگی‌های کتب مرجع است، تصمیم گرفتم ترجمهٔ این کتاب در ۳ جلد با موضوعات مختلف به‌نحوی تفکیک و منتشر شود که تا حد امکان تطابق بیشتری با سرفصل‌های دروس اصلی دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری بیابد و در عین حال امکان استفادهٔ بیشتر و بهتری نیز برای دانشجویان رشته‌های «راه و ترابری»، «مهندسی و برنامه‌ریزی حمل و نقل»، «معماری و شهرسازی» و «برنامه‌ریزی شهری» فراهم گردد.

جلد اول کتاب که ترجمهٔ فصول ۱ تا ۱۰ کتاب اصلی است به موضوعات «مهندسی ترافیک و ایمنی ترافیک» اختصاص دارد و با عنوان *مهندسی ترافیک پیشرفته* منتشر می‌شود. جلد دوم کتاب شامل ترجمهٔ فصول ۱۱ تا ۱۳، مباحثی است پیرامون «برنامه‌ریزی و مدلسازی حمل و نقل» که با عنوان *برنامه‌ریزی حمل و نقل* انتشار می‌یابد، و جلد سوم کتاب نیز که ترجمه‌ای است از فصول ۱۴ تا ۱۶ کتاب اصلی، به موضوع «طراحی هندسی راه‌ها و تقاطع‌ها» اختصاص یافته و با عنوان *طرح هندسی راه پیشرفته* منتشر می‌شود. در ترجمهٔ کتاب به‌طور خاص کوشیده‌ام از واژه‌ها و معادل‌هایی بهره ببرم که در بین متخصّصان و محققان رشته‌های مختلف مرتبط با مهندسی حمل و نقل، از جاافتادگی و تداول کافی برخوردار باشد و در عین حال ایجاد ارتباط و فهم معانی مصطلحات برای دانشجویان و کارشناسان جوان‌تر نیز آسان باشد. همچنین جهت استفادهٔ کاربردی‌تر از متن، معادل هریک از واژه‌های تخصصی و اصطلاحات در اولین بار به صورت پانویس درج شده، و فهرستی از واژگان نیز در انتهای کتاب بر اساس معادل‌گزینی به‌کاررفته در متن، تنظیم و ارائه شده است.

برای ترجمهٔ این اثر ارزشمند و مفصّل، نیاز به جلب همکاریِ فردی متخصّص، توانا، علاقه‌مند و دقیق داشتم که در انجام کارهای مختلف از ابتدا تا انتها مرا همراهی نماید. موضوع را با جناب آقای مهندس سینا رضایی‌نیا، که ایشان را از دوران تحصیل در دورهٔ کارشناسی ارشد راه و ترابری دانشگاه زنجان می‌شناسم، در میان گذاشتم و ایشان با اشتیاق فراوان، از پیشنهاد بنده استقبال نمودند و کار مشترک آغاز شد. در اینجا بر خود واجب می‌دانم از حُسن برخورد، صبوری، دقت و پشتکار ایشان در انجام ترجمه و اصلاحات نگارشی و ویرایشی که گاه در برخی از فصول چندین بار تکرار می‌شد، قدردانی کرده و مراتب امتنان خود را ابراز نمایم. یقیناً همکاری ایشان در انجام این کار برای این‌جانب فرصتی مغتنم، و صبوری و دلسوزی ایشان نیز در ایجاد نتیجهٔ مطلوب، بسیار مؤثر بوده است.

در پایان ضروری است مراتب تشکر و قدردانی خود را از حُسن همکاری و همراهی همکاران مختلف در دانشگاه زنجان به‌ویژه معاونین محترم پژوهشی دانشکدهٔ مهندسی، جناب آقایان دکتر امیرجواد مرادلو و دکتر هاشم غریب‌لو، مدیران محترم پژوهش دانشگاه، جناب آقایان دکتر وهب جعفریان و دکتر رامین دوست‌محمدی، و معاون محترم پژوهشی دانشگاه زنجان، جناب آقای دکتر جلال صبا، در فرایند چاپ کتاب ابراز نمایم.

همچنین وظیفهٔ خود می‌دانم که از زحمات آقای دکتر محمّد ابراهیم‌پور نمین که ویراستاری ادبی کتاب را تقبّل فرمودند و نظرات ایشان باعث کمک به بهبود نگارش جملات و رعایت ضوابط املایی فرهنگستان زبان و ادب فارسی شد، صمیمانه قدردانی و تشکر نمایم. جا دارد از پیگیری‌های دلسوزانه و مجدانه سرکار خانم صونا نصر مسئول انتشارات معاونت پژوهشی دانشگاه زنجان در جهت اخذ مجوزها و صدور مصوبات و ... سپاس‌گزاری کنم. همچنین از زحمات آقای دکتر مرتضی صالح‌پور و همکارانشان در نشر پریکا که صفحه‌آرایی، چاپ و صحافی کتاب را به عهده داشتند بسیار ممنون و متشکرم.

علی‌رغم تلاش بسیار زیاد و وسواس‌گونه‌ای که در ترجمه، نگارش ادبی و ویرایش علمی کتاب صورت پذیرفته، لیکن بی‌شک این اثر خالی از خطا و ایراد نیست بنابراین از کلیهٔ خوانندگان، متخصّصان و صاحب‌نظران گرامی درخواست می‌شود که لطفاً نظرات و پیشنهادهای خود را جهت اصلاح نقایص احتمالی و بهبود کیفیت اثر در چاپ‌های بعدی، به آدرس انتشارات دانشگاه زنجان یا به آدرس ایمیل amrahimi@znu.ac.ir ارسال فرمایند. پیشاپیش از لطف عزیزان در این خصوص نهایت تشکر و قدردانی خود را ابراز می‌دارم.

امیرمسعود رحیمی

استادیار گروه تخصصی راه و ترابری

گروه عمران، دانشکده مهندسی، دانشگاه زنجان

زنجان – ۱۲ شهریور ماه ۱۳۹۴